

BAROMETER VAN SPORTFEDERATIES IN VLAANDEREN: DE BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Onderzoek naar bestuurlijke, innovatieve en dienstverlenende aspecten op
basis van de Leuvense GGISS-index

Prof. Jeroen Scheerder
Elien Claes
Erik Thibaut

2016

Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid
KU Leuven

Beleid & Management in Sport (BMS)

BMS-Studie 26

Barometer van sportfederaties in Vlaanderen: de belangrijkste resultaten

Onderzoek naar bestuurlijke, innovatieve en dienstverlenende aspecten op basis van de Leuvense GGISS-index

Jeroen Scheerder

Elien Claes

Erik Thibaut

ISBN 978-94-92134-18-9

Dit is het zesentwintigste nummer in de reeks van BMS-Studies.

De BMS-Studies willen een bijdrage leveren aan het sociaalwetenschappelijke onderzoek naar beleid en management met betrekking tot sport en fysieke activiteit. Deze publicaties zijn een product van de Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid van de KU Leuven.

BMS Facts & Figures maken deel uit van de BMS-Studies. In de BMS Facts & Figures ligt de nadruk op een overzichtelijke en beknopte weergave van onderzoeksresultaten, inclusief onderzoekskader en onderzoeksmethode.

De BMS-Studies kunnen mits registratie gratis gedownload worden via www.faber.kuleuven.be/BMS.

Reekseditors: Prof. dr. J. Scheerder, Prof. dr. S. Vos, drs. J. Meganck & drs. E. Thibaut

Verantwoordelijke uitgever: Prof. dr. J. Scheerder

Technische ondersteuning: Dhr. J. Feys

Reproductie: KU Leuven

© 2016 J. Scheerder, Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid, Faculteit Bewegings- & Revalidatiewetenschappen, KU Leuven

Tervuursevest 101, 3001 Leuven (Heverlee)

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, gereproduceerd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle rechten voorbehouden.

D/2016/KU Leuven – Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid

Overzicht afkortingen

Tabel 1. Overzicht van de afkortingen die doorheen dit werk gehanteerd worden

Afkortingen algemeen		Afkortingen in verband met GGISS-index	
F&F	Facts & Figures	GGISS-index	Good Governance, Innovation & Service marketing in Sport-index
VSFP	Vlaams Sportfederatie Panel	GG-dimensie	Good Governance-dimensie
USF	Unisportfederatie	I-dimensie	Innovatiedimensie
RSF	Recreatieve sportfederatie	S-dimensie	Dienstverleningsdimensie (service marketing)
		CO	Communicatie
		DB	Dienstenbeleid
		DE	Democratie
		KO	Kennisontwikkeling
		KW	Kwaliteit
Afkortingen in verband met GG-index		OS	Ondernemerschap
GG-index	Good Governance-index	PE	Personeel
CB	Checks & balances	PO	Positionering
DE2	Democratie 2	SA	Samenwerking
TR2	Transparantie 2	SM	Strategisch management
		SO	Solidariteit
		TR	Transparantie
		VB	Veranderingsbereidheid

BMS Facts & Figures 26 en 27

BMS F&F 26 en 27

In de voorliggende BMS F&F 26-publicatie worden de belangrijkste kerncijfers en de opbouw van de *Good Governance, Innovation & Service marketing in Sport-index* (GGISS-index) en de *Good Governance-index* (GG-index) gepresenteerd. In **BMS F&F-studie nummer 27** gaan we dieper in op aspecten van goed bestuur, innovatie en dienstverlening binnen het Vlaamse sportfederatielandschap. Hierbij staat de groep van USF en RSF centraal en worden de resultaten van beide indices uitgebreid gerapporteerd (zie Scheerder e.a., 2016b).

GGISS-index en GG-index voor Vlaamse sportfederaties

Twee indices:

- 1 score voor Good Governance, Innovatie en Dienstverlening (GGISS-index) op basis van zelfevaluatie
- 1 score voor Good Governance (GG-index) op basis van zelfevaluatie en observatie

Detailinzicht:

- Optionele opdeling in meerdere dimensies, indicatoren en items:

GGISS-index

3 dimensies

13 indicatoren

93 items

GG-index

2 dimensies

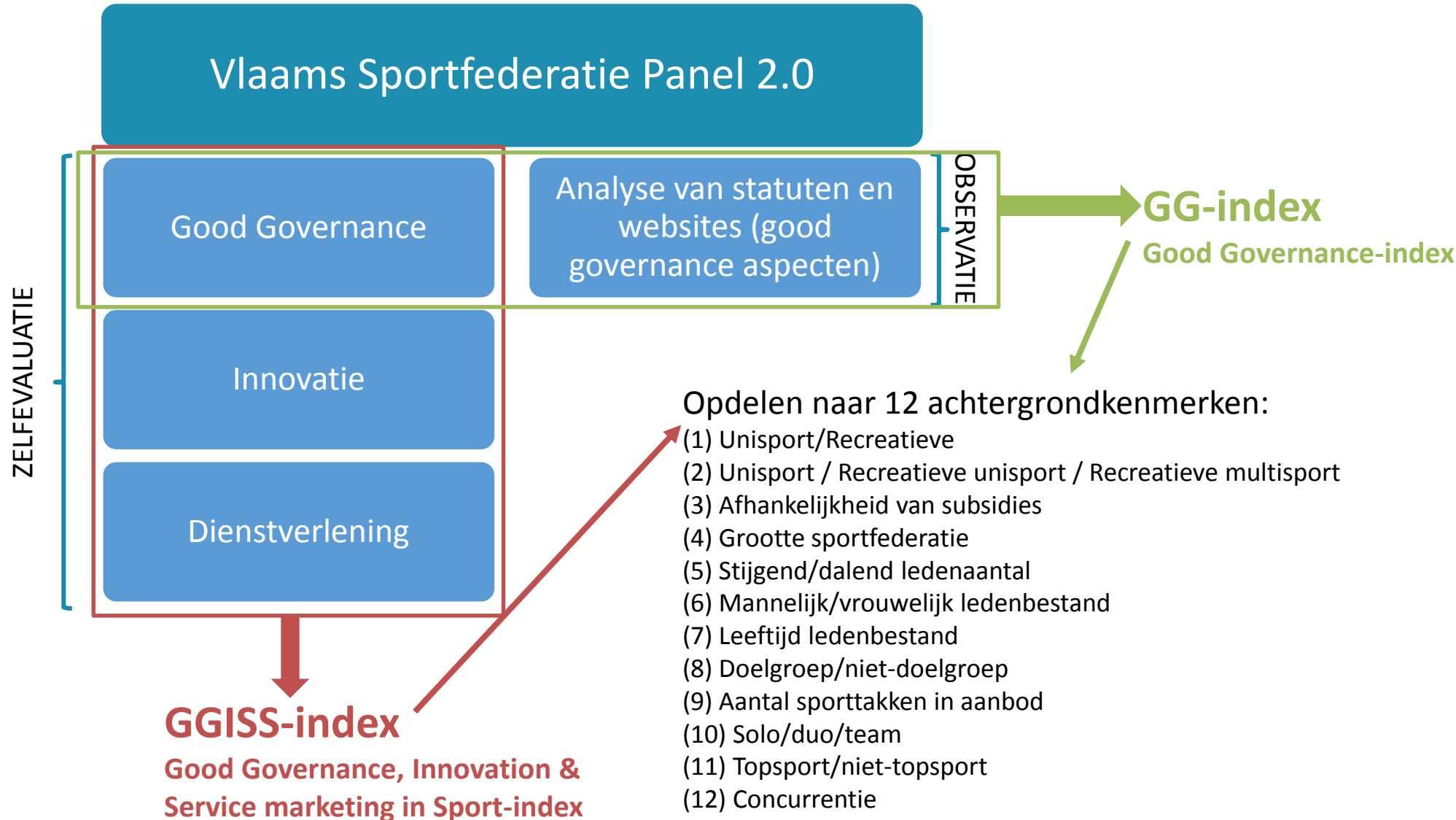
7 indicatoren

59 items

- 12 kenmerken van sportfederaties voor segmentatie in clusters van sportfederaties
- Visueel overzichtelijke spindiagrammen en veterdiagrammen (zie Scheerder e.a., 2016b, en andere voorgaande publicaties Claes e.a., 2016; Scheerder e.a., 2015a; 2015b; 2016a)

Wat zijn GGISS-index en GG-index?

Figuur 1. Schematisch overzicht van de gehanteerde data voor de GGISS-index, GG-index en de indelingen in clusters van sportfederaties

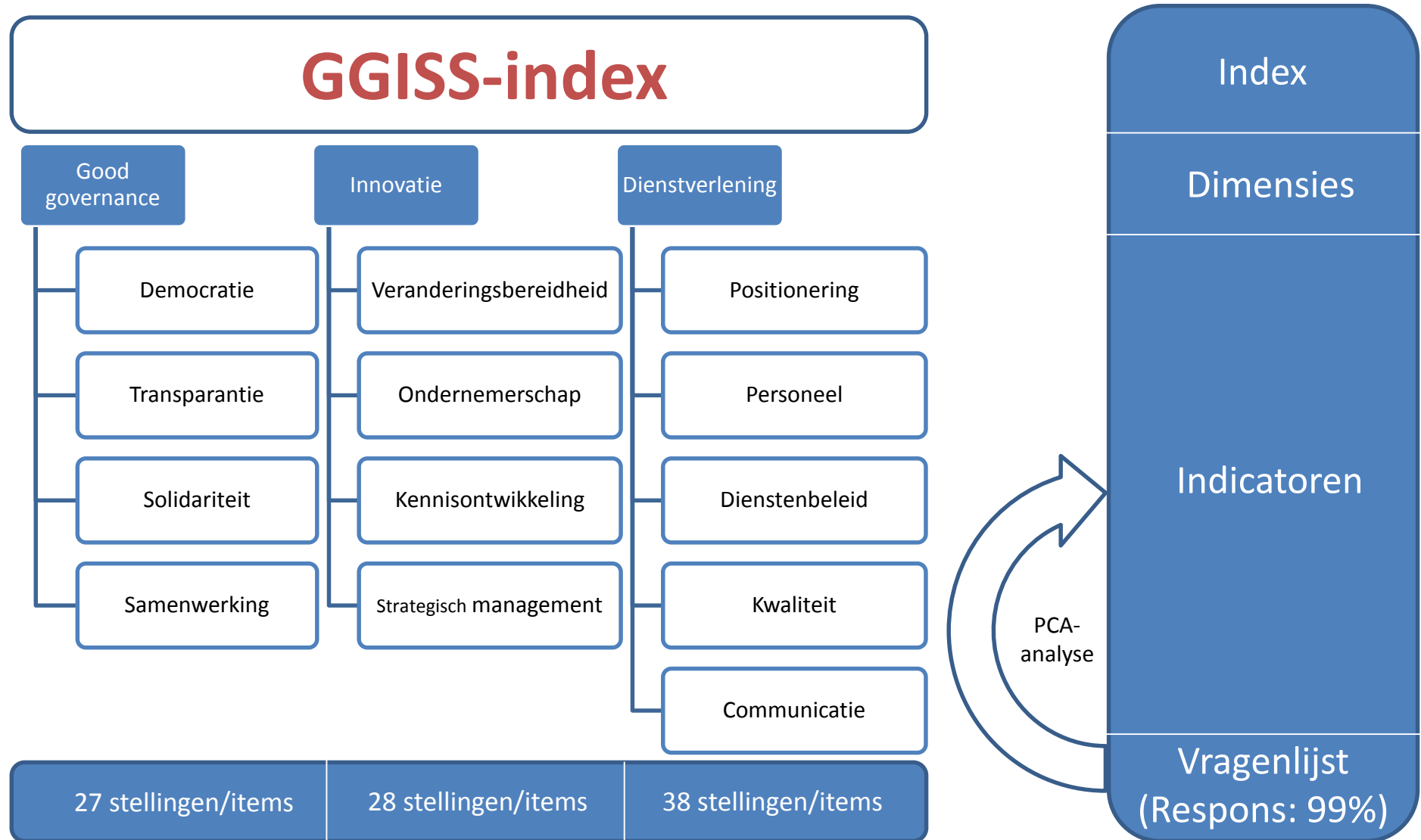
Waarom?

Sportfederaties in Vlaanderen:

- Via sportclubs sporten bijna **anderhalf miljoen Vlamingen** (Scheerder e.a., 2013)
- Voeren **doelstellingen van het Vlaamse sportbeleid** uit
- **Financieel ondersteund** door de overheid
- Deugdelijk bestuur (good governance) vormt één van de zes **uitgangspunten van toekomstige decreet op de sportfederaties van 2017**

Opbouw GGISS-index

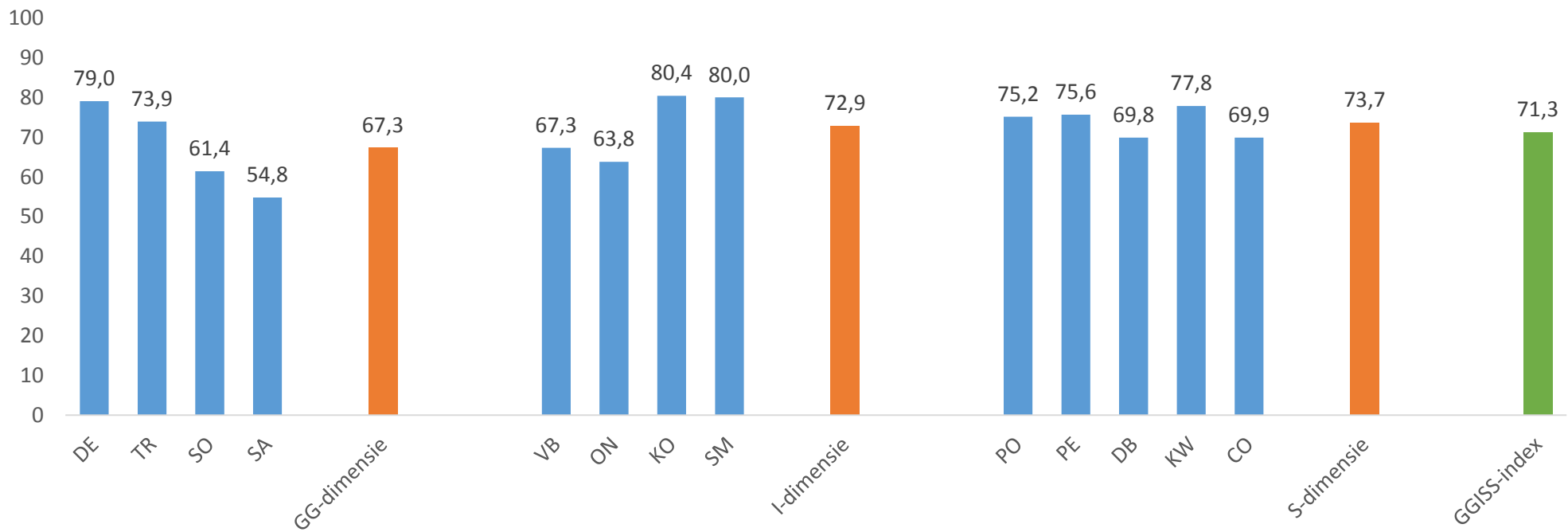
Figuur 2. Schematische weergave van de opbouw van de Good Governance, Innovation & Service marketing in Sport-index (GGISS-index)

Score **GGISS-index** en *dimensies* voor USF en RSF

- GG-dimensie: + democratie - solidariteit en samenwerking
- I-dimensie: + kennisontwikkeling en strategisch management - ondernemerschap
- S-dimensie: + kwaliteit - dienstenbeleid en communicatie

Figuur 3. Schematische weergave van de gemiddelde score voor de Good Governance, Innovation & Service marketing in Sport-index (GGISS-index) en de bijhorende dimensies en indicatoren, voor USF en RSF (N= 63), resultaten in percentages

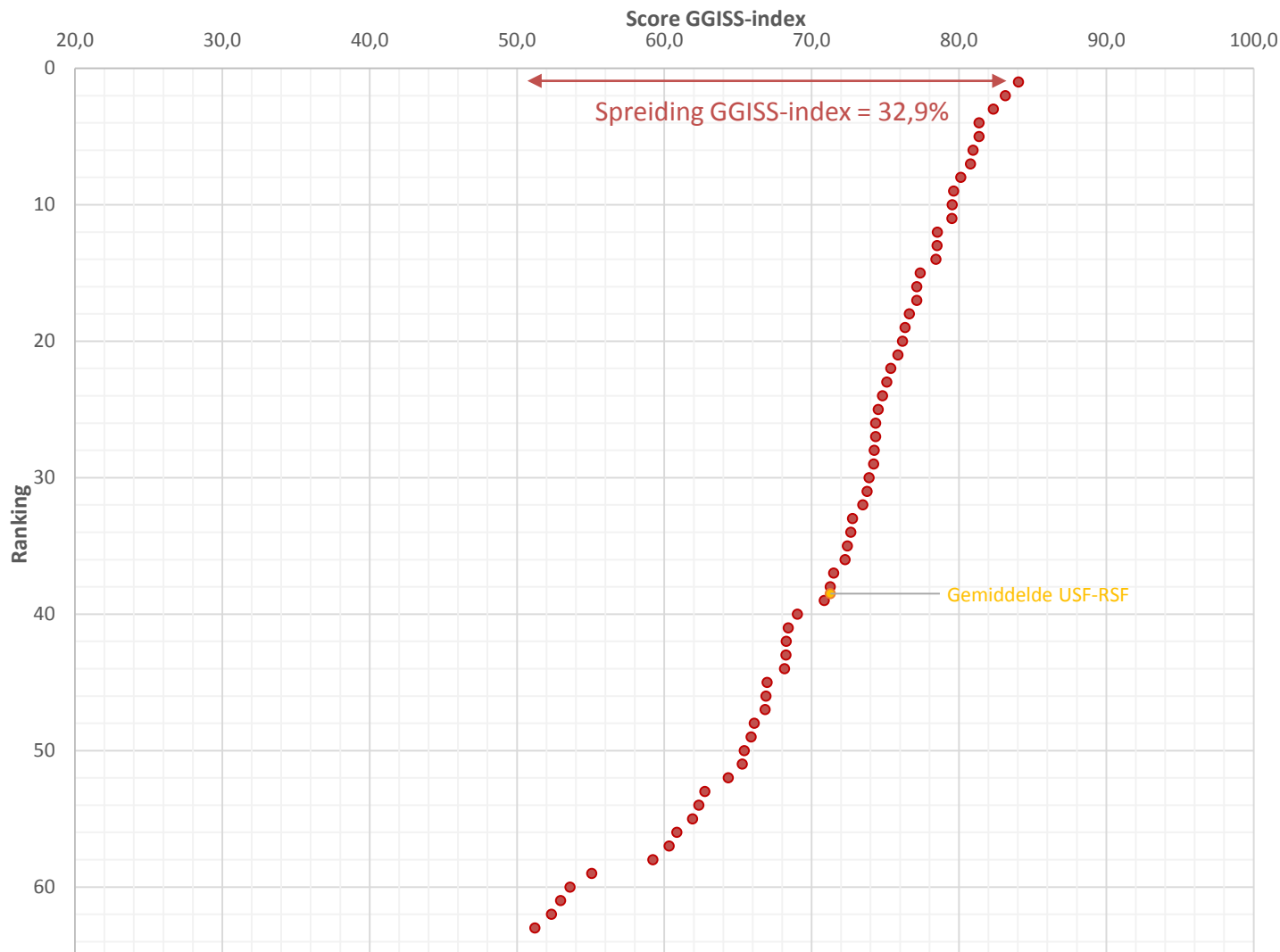
Welke federaties scoren significant beter op de **GGISS-index** en zijn *dimensies*?

Tabel 2. Overzicht van de clusters van sportfederaties die significant beter scoren op de GGISS-index en de drie dimensies

GGISS-index		<i>good governance-dimensie</i>	<i>innovatiedimensie</i>	<i>dienstverleningsdimensie</i>
/		recreatieve sportfederaties	/	recreatieve sportfederaties
multisport recreatieve sportfederaties		multisport recreatieve sportfederaties	/	multisport recreatieve sportfederaties
lage – matige afhankelijkheid van subsidies		lage – matige afhankelijkheid van subsidies	lage – matige afhankelijkheid van subsidies	lage – matige afhankelijkheid van subsidies
groot ledenbestand		/	groot ledenbestand	/
/		gendergelijk ledenbestand	/	/
/		doelgroepbenadering	/	/
aanbod bestaat uit meerdere sporttakken		aanbod bestaat uit meerdere sporttakken	/	aanbod bestaat uit meerdere sporttakken
sportfederaties die veel concurrentie ervaren		/	/	sportfederaties die veel concurrentie ervaren

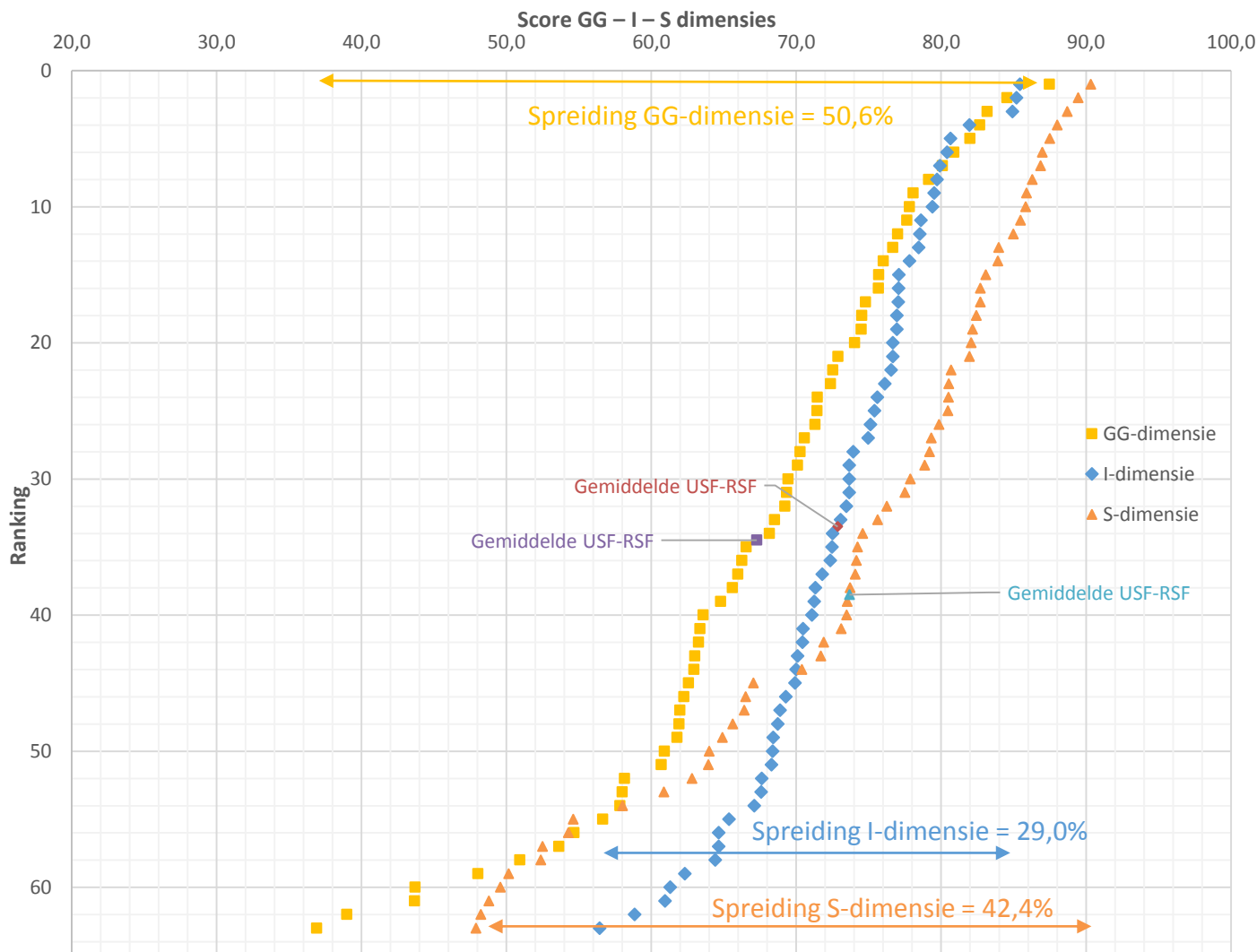
Score op GGISS-index per federatie

Figuur 4. Resultaten van de Good Governance, Innovation & Service marketing in Sport-index (GGISS-index) en ranking voor unisportfederaties en recreatieve sportfederaties

Score op de dimensies van de GGISS-index per federatie

Figuur 5. Resultaten van de good governance-, innovatie- en dienstverleningsdimensie en ranking voor unisportfederaties en recreatieve sportfederaties

Resultaten regressieanalyses toegepast op de **GGISS-index**

Tabel 3. Lineaire regressie met als afhankelijke variabelen de score op de GGISS-index, GG-dimensie, I-dimensie en S-dimensie

		GGISS-index		GG-dimensie		I-dimensie		S-dimensie	
		B	Sign.	B	Sign.	B	Sign.	B	Sign.
<i>(Constante)</i> <i>Grootte federaties</i>	Federatie met gemiddelde grootte (ref.)	64,9		59,5		71,9		74,9	
	Kleine federatie	1,7	NS	3,6	NS	2,1	NS	-0,4	NS
	Grote federatie	5,4	**	6,5	NS	6,7	***	3,0	NS
<i>Afhankelijkheid overheidssubsidies</i>	Federaties met een hoge afhankelijkheid (ref.)								
	Federaties met een lage afhankelijkheid	6,9	**	5,4	NS	0,0	NS	3,7	NS
	Federaties met een gemiddelde afhankelijkheid	6,3	***	7,3	**	-3,3	*	-8,2	**
<i>Concurrentie</i>	Federaties die weinig concurrentie ervaren (ref.)								
	Federaties die gemiddeld veel concurrentie ervaren	0,7	NS	1,9	NS	-0,6	NS	0,5	NS
	Federaties die veel concurrentie ervaren	4,6	*	5,2	NS	1,6	NS	6,9	**
<i>Leeftijd ledenbestand</i>	Overige federaties (ref.)								
	Federaties met een groot aandeel jeugdleden	-4,1	**	-5,4	*	-1,3	NS	-5,7	*
Aangepaste R ²		0,392		0,249		0,339		0,331	
N		60		60		60		60	

ref. = referentiecategorie

* = p<.1

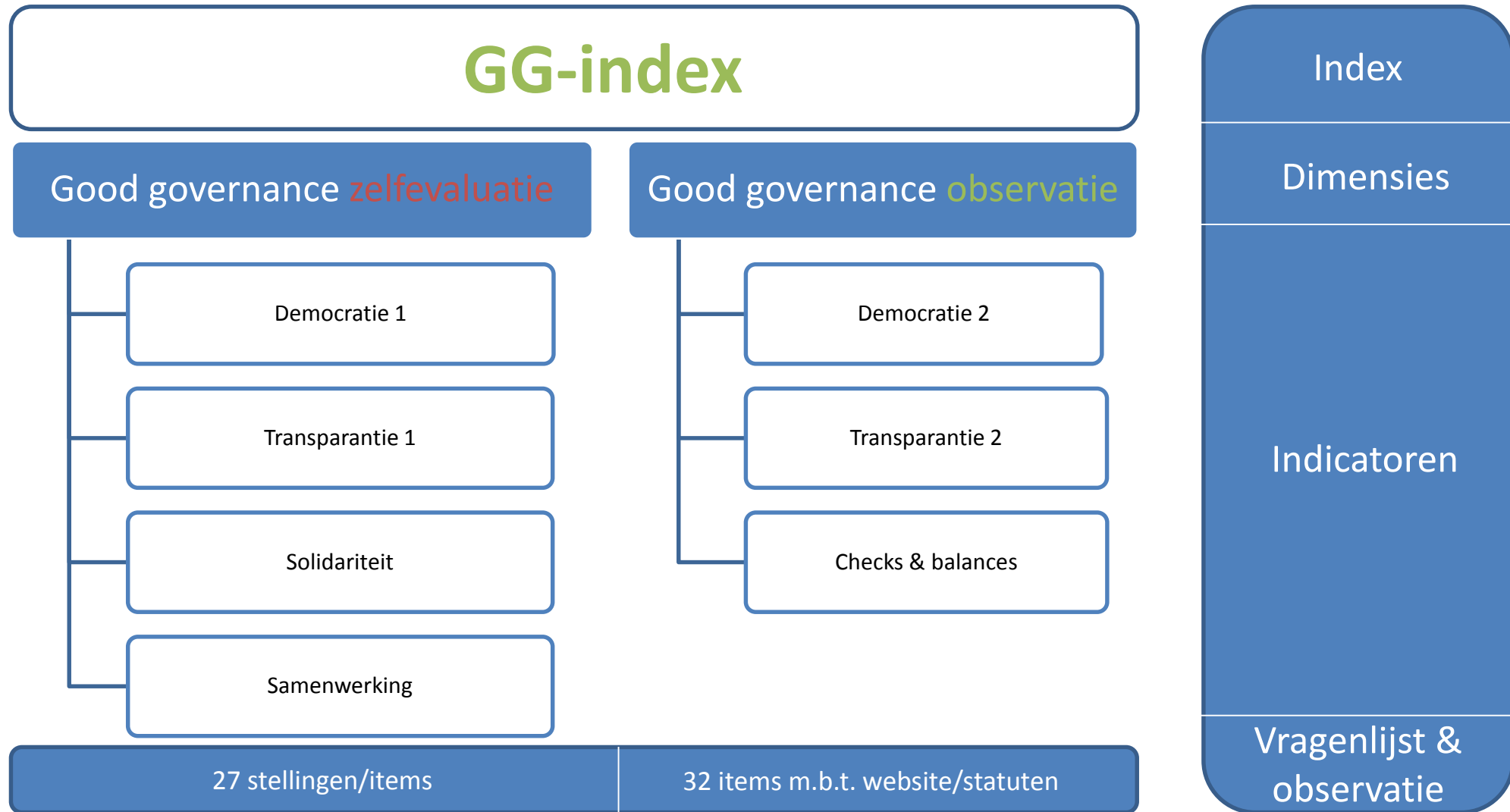
** = p<.05

*** = p<.01

NS = niet significant

Opbouw GG-index

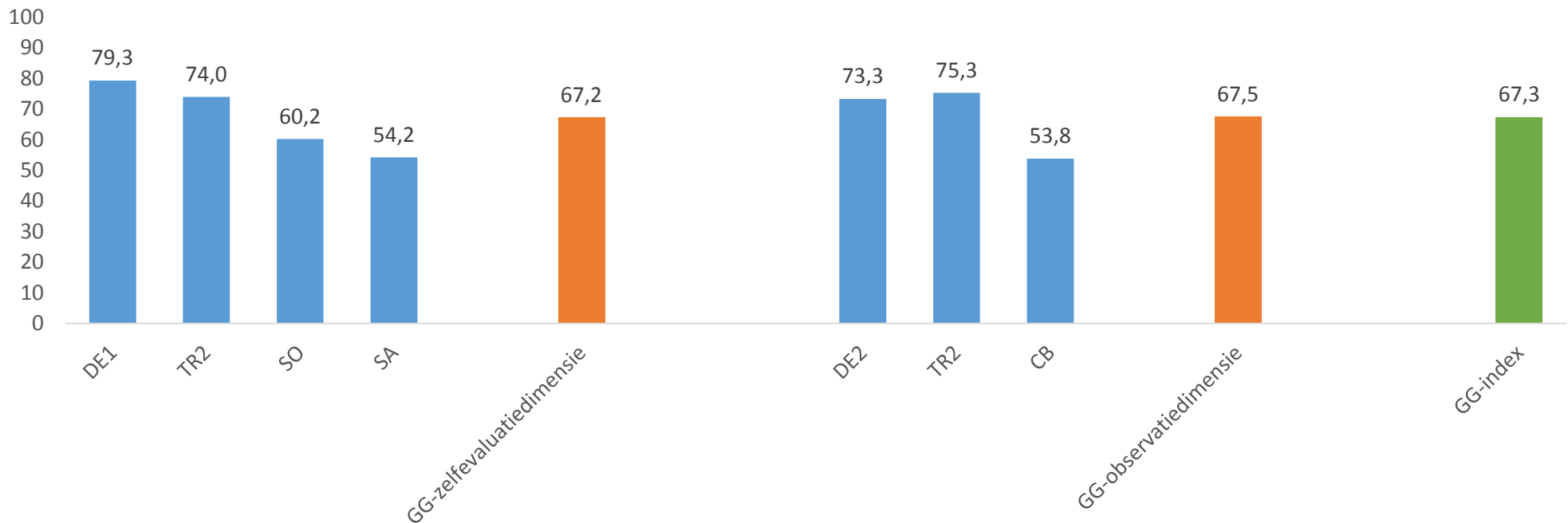
Figuur 6. Schematische weergave van de opbouw van de Good Governance-index

Score GG-index en *dimensies* voor USF en RSF

- GG-zelfevaluatiedimensie: + democratie 1 - solidariteit en samenwerking
- GG-observatiedimensie: + transparantie 2 - checks & balances

Figuur 7. Schematische weergave van de gemiddelde score voor de Good Governance-index (GG-index) en de bijhorende dimensies en indicatoren, voor USF en RSF (N=59), resultaten in percentages

Resultaten analyses websites en statuten

- 100% van de USF en RSF geven aan dat grote beleidsbeslissing gemaakt worden door stemming tijdens de algemene vergadering
- 98% van de USF en RSF verklaren via de statuten en/of website dat beslissingen betwist kunnen worden via interne kanalen die vastgelegd zijn in de statuten
- 97% van de USF en RSF verklaren via de statuten en/of website dat er een termijnslimiet is voor de gekozen bestuursleden
- 66% van de USF en RSF communiceren over de wijze waarop voorzitter/bestuur verkozen wordt
- 54% van de USF en RSF geven aan dat er verkiezingen worden gehouden door procedures en geheime stemmingen die vastgesteld zijn in de statuten
- 31% van de USF en RSF stellen hun beleidsplan publiek beschikbaar via de website
- 23% van de USF en RSF communiceren over de aanwezigheid van 'conflict of interest' regels
- 10% van de USF en RSF verklaren via de statuten en/of website dat de bestuursleden dienen in te stemmen met een ethische code
- 2% van de USF en RSF geven aan dat er richtlijnen zijn voor gendergelijkheid bij de bestuursleden

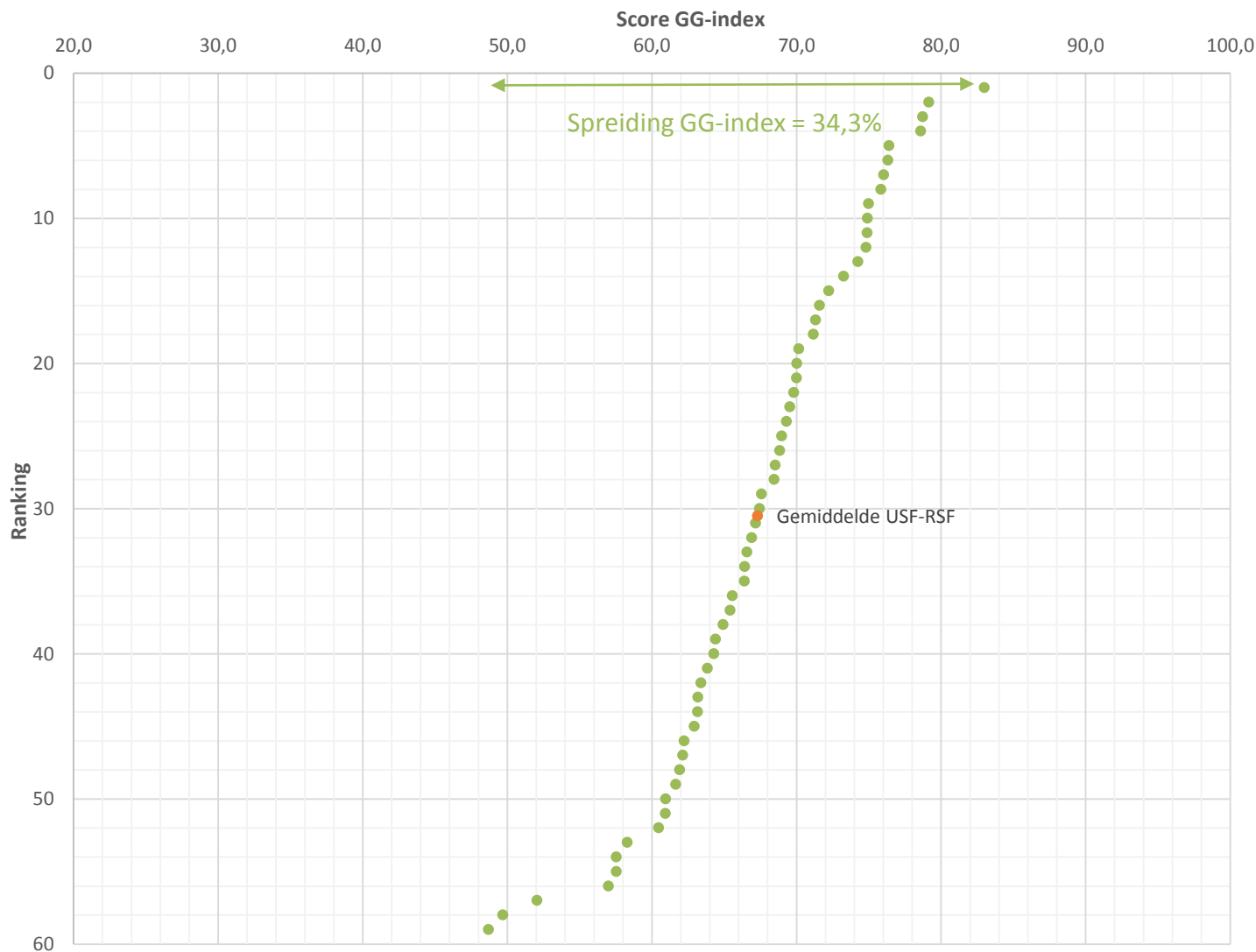
Welke federaties scoren significant beter op de GG-index en zijn *dimensies*?

Tabel 4. Overzicht van de clusters van sportfederaties die significant beter scoren op de GG-index en de twee dimensies

GG-index		GG-zelfevaluatiedimensie	GG-observatiedimensie
/		recreatieve sportfederaties	/
/		multisport recreatieve sportfederaties	/
/		lage – matige afhankelijkheid van subsidies	/
gendergelijk ledenbestand		gendergelijk ledenbestand	/
doelgroepbenadering		doelgroepbenadering	/
/		aanbod bestaat uit meerdere sporttakken	/

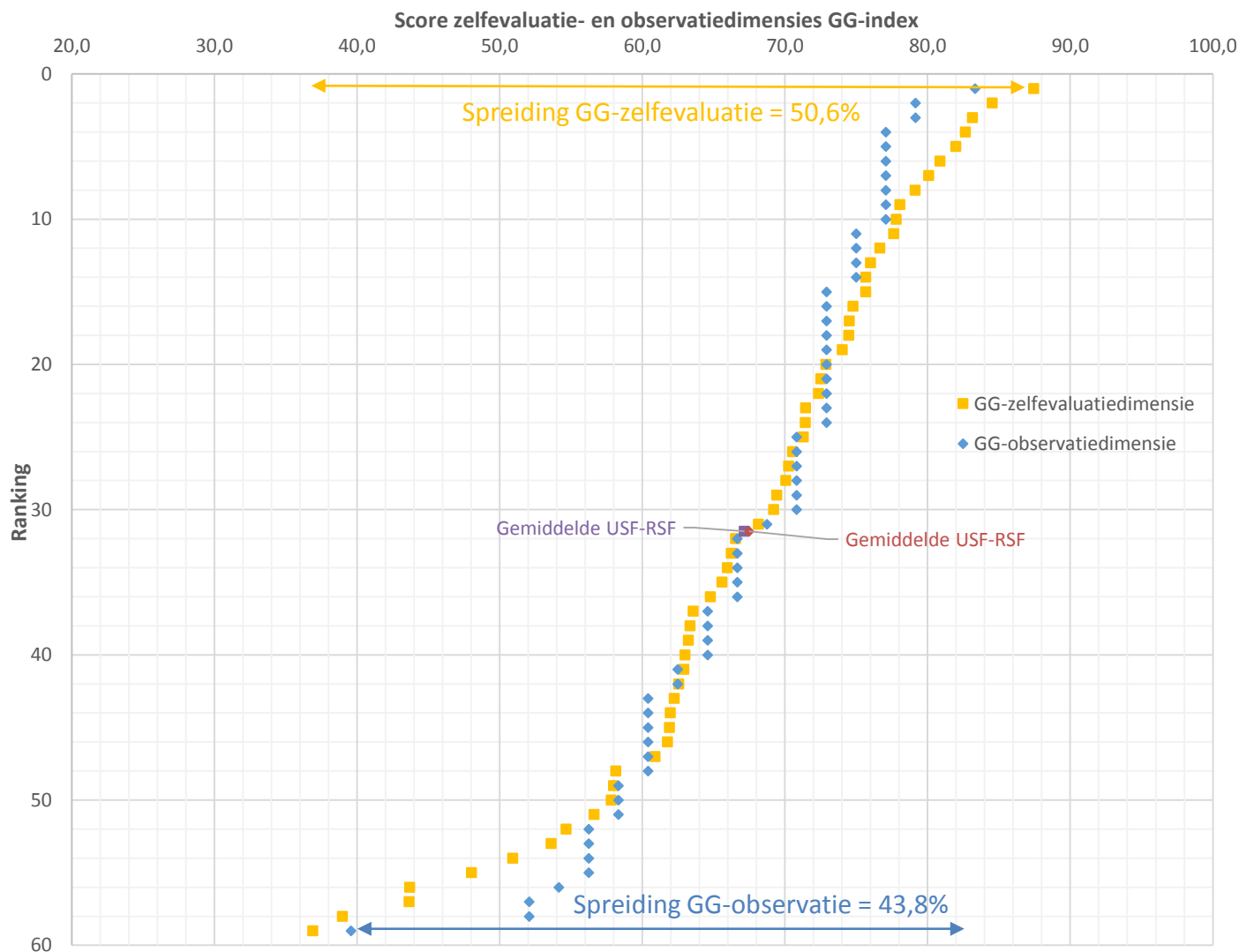
Score op GG-index per federatie

Figuur 8. Resultaten van de Good Governance-index (GG-index) en ranking voor unisportfederaties en recreatieve sportfederaties

Score op dimensies van de GG-index per federatie

Figuur 9. Resultaten van de Good Governance-zelfevaluatie- en observatiedimensie en ranking voor unisportfederaties en recreatieve sportfederaties

Resultaten regressie analyses GG-index

Tabel 5. Lineaire regressie met als afhankelijke variabelen de score op de GG-index, GG-zelfevaluatiedimensie en GG-observatiedimensie

		GG-index		GG-Zelfevaluatie-dimensie		GG-Observatie-dimensie	
		B	Sign.	B	Sign.	B	Sign.
(Constante)		66,4		66,3		62,6	
	Grootte federaties						
	Federatie met gemiddelde grootte (ref.)						
Afhankelijkheid overheidssubsidies	Kleine federatie	4,8	**	6,2	*	3,5	NS
	Grote federatie	3,9	*	4,1	NS	3,6	NS
	Federaties met een gemiddelde afhankelijkheid (ref.)						
Geslachtsverhouding ledenbestand	Federaties met een lage afhankelijkheid	0,1	NS	-0,7	NS	0,9	NS
	Federaties met een hoge afhankelijkheid	-3,5	*	-,10,4	***	3,3	NS
	Federaties zonder gendergelijk ledenbestand (ref.)						
	Federaties gendergelijk ledenbestand	8,0	***	10,6	***	5,3	*
Aangepaste R ²		0,276		0,319		0,108	
N		56		56		56	

ref. = referentiecategorie

* = p<.1

** = p<.05

*** = p<.01

NS = niet significant

Voorgaande publicaties

Scheerder, J., Claes, E., Thibaut, E. (2015a). *Organisatie en management van sportfederaties in Vlaanderen. Resultaten van het Vlaamse Sportfederatie Panel 2.0 (VSFP2.0)* (Management & Bestuur in Sport 9). Gent: Academia Press.

OKRA-SPORT
Zie Scheerder e.a. (2015b)

Gezinssportfederatie
Zie Claes e.a. (2016)

Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga
Zie Scheerder e.a. (2016a)

Referenties

Claes, E., Scheerder, J. & Thibaut, E. (2016). *Gezinnen in beweging. De positionering van gezinssport in het Vlaamse sportfederatielandschap* (Beleid & Management in Sport 28). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Scheerder, J., Claes, E., Lagae, W., Thibaut, E. & Vos, S. (2016a). *Vlaanderen zwemt, fietst, loopt! Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar triatlon en duatlon* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen & Sport 6). Gent: Academia Press.

Scheerder, J., Claes, E. & Thibaut, E. (2015a). *Organisatie en management van sportfederaties in Vlaanderen. Resultaten van het Vlaamse Sportfederatie Panel 2.0 (VSFP2.0)* (Management & Bestuur in Sport 9). Gent: Academia Press.

Scheerder, J., Claes, E. & Thibaut, E. (2015b). *Ouderen in beweging. De positionering van senioren sport in het Vlaamse sportfederatielandschap* (Beleid & Management in Sport 25). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Scheerder, J., Claes, E. & Thibaut, E. (2016b). *Barometer van sportfederaties in Vlaanderen: de uitgebreide resultaten. Onderzoek naar bestuurlijke, innovatieve en dienstverlenende aspecten op basis van de Leuvense GGSS-index* (Beleid & Management in Sport 27). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Scheerder, J., Vandermeerschen, H., Borgers, J., Thibaut, E., Vos, S. (2013). *Vlaanderen sport! Vier decennia sportbeleid en sportparticipatie* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen & Sport 5). Gent: Academia Press.